

Emakakaela düsplaasia

Patsiendi infomaterjal

Plaasia tähendab ladina keeles kasvamist. Düsplaasia märgib rakkude kasvamise häirumist. Normaalse emakakaela struktuuri korral on emakakaela epiteelis mikroskoobi all näha eri kihis ja suuruses rakud. Rakud kasvavad sügavamast kihist ehk basaalmembraanist pinna poole. Alumistes kihtides on rakud ümarama kujuga, pinna poole kasvades muutuvad nad lamedamaks, kuni lõpuks irduvad pinnalt.

Düsplaasiat põhjustab inimese papilloomiviiruse (HPV) infektsioon. Düsplaasia korral on rakkude kasvamine häiritud. Kerge düsplaasia (CIN I) korral on muutunud ainult mõned rakud emakakaela pinnaepiteelis. Mõõduka düsplaasia (CIN II) korral haaravad muutused enda alla pool kuni 2/3 emakakaela pinnaepiteeli paksusest. Raske düsplaasia ja emakakaelavähi *in situ* ehk algava emakakaelavähi (CIN III) korral on häiritud kogu pinnaepiteeli rakkude kasvamine, kuid muutunud rakud ei tungi basaalmembraanist sügavamale.

Emakakaelavähi korral ei piirdu muutused ainult emakakaela epiteeli pealispinnaga, vaid muutunud rakud tungivad ka basaalmembraani all asuvasse kudedesse. Emakakaelavähi puhul on muutuste ulatus ning ravi palju laiaulatuslikum kui düsplaasia korral.

Pap-analüüs on emakakaelavähi ja selle eelsete seisundite varase avastamise meetod, mis on tunnustatud kogu maailmas. Pap-analüüsiga saab kindlaks teha neid rakumuutusi emakakaelal, mis võivad põhjustada vähi teket.

Muutused Pap-analüüsis ei tähenda kohe, et Teil on emakakaelavähk. Sageli on need muutused tingitud emakakaela või tupe põletikulistest protsessidest. Olenevalt Teie vanusest ja varasematest Pap-analüüsi vastustest vajate Te edaspidi emakakaela lisauuringuid või Pap-analüüsi kordamist mõne aja pärast. Lisauuringuteks on kolposkoopia ehk emakakaela vaatlus mikroskoobiga ning vajaduse korral emakakaelast koeproovi (biopsia) võtmine.

Kergem emakakaela düsplaasia (CIN I) ei vaja kohe ravi. Selliseid emakakaela muutusi võib jälgida, selleks korratakse Pap-analüüsi kuue kuu pärast. Kuna suuremal osal noortel naistel taandub inimese papilloomiviiruse (HPV) infektsioon iseenesest, siis ka düsplaasia nähud kaovad pärast seda. Täpsema emakakaela kontrollile tagasikutsumise sageduse saate teada oma raviarsti käest. Emakakaela mõõduka (CIN II) ja raske (CIN III) düsplaasia korral on kõigepealt vajalik emakakaela mikroskoopiline uuring ehk kolposkoopia. Vajaduse korral rakendatakse jälgimise asemel kirurgilist ravimeetodit - kõige sagedamini tehakse emakakaela konisatsioon.

Küsimuste korral ja lisateabe saamiseks pöördu palun oma raviarsti poole.

ITK661

Käesoleva infomaterjali on
koostöölaskanud naistekliinik
01.01.2020.